

آذربایجانی‌ها؛ چطور کمر رژیم پهلوی را شکستند!

در آستانه سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ایران، در گزارش و تحلیلی می‌خواهیم، به اهداف و شعارهای اصلی انقلاب اسلامی ملت ایران و در راس آنها آذربایجان، سر ایران در اوج و شکل‌گیری و پیروزی این انقلاب در سال 1357 و قبل از آن بپردازیم.

در آستانه سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ایران، در گزارش و تحلیلی می‌خواهیم، به اهداف و شعارهای اصلی انقلاب اسلامی ملت ایران و در راس آنها آذربایجان، سر ایران در اوج و شکل‌گیری و پیروزی این انقلاب در سال 1357 و قبل از آن بپردازیم.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، در همین زمینه بود که، شعارهای ملت ایران علیه رژیم شاه از آغاز نهضت اسلامی ایران در سال 1341 با رهبری حضرت امام خمینی(ره) شروع و تا پیروزی نهضت اسلامی مردم ایران، یعنی روز 22 بهمن 1357، که به نقطه عطف خود رسید، به نوعی ادامه می‌یابد.

آن چه مشخص است این که، شعار اصلی ملت ایران و به ویژه مردم آذربایجان در این دوران «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی»، الله‌اکبر، خمینی رهبر و مرگ بر شاه بود.

* آذربایجانی‌ها؛ چطور کمر رژیم شاه را شکستند؟

نکته مهم‌تر اینکه به عقیده کارشناسان مسائل سیاسی و اجتماعی با بررسی شعارهای دوران انقلاب می‌توان گفت، آنها که شعارها را سر می‌دادند و یا آنها را بر دیوار می‌نوشتند، از مردم تحت ستمی بودند، که به فغان آمده بودند و نفرتشان را با شعارها و نوشته‌هایشان بیان می‌کردند، این شعارها که برخی از آنها در پی خواهد آمد، برگرفته از نگرش‌ها و باورهای دینی، اعتقادی و بومی و عامیانه مردم بود که در واقع بررسی این شعارها و دیوار نوشته‌های آن دوران نشان می‌دهد، که مردم ایران در آن زمان چه می‌خواستند؟ نسبت به چه چیز و چه کسی کینه داشتند؟ و چه کسانی را دوست می‌داشتند؟

* جاودانه‌ترین و عالمانه‌ترین شعارهای انقلاب

«استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی»

«جمهوری اسلامی شعار ملت ماست»- «رژیم شاهنشاهی نشان ذلت ماست»

«وای اگر خمینی حکم جهادم دهد- ارتش دنیا نتواند که جوابم دهد»

«ما همه سرباز توایم خمینی، گوش به فرمان توایم خمینی»، «الله‌اکبر خمینی رهبر»

«سکوت هر مسلمان، خیانت است به قرآن»، «حزب ما حزب خدا رهبر ما روح خدا»

«نهضت ما حسینی، رهبر ما خمینی»، «ایران کشور ماست، خمینی رهبر ماست»

«نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی»، «شاه فراری شده - سوار گاری شده»

«مکتبی که شهادت دارد اسارت ندارد»، «به ظلم طاغوتیان به جور فرعونیان یا حجة بن الحسن، عجل علی ظهورک»، «درخت انقلاب به خون احتیاج دارد»، «در بهار آزادی جای شهدا خالی»، «برقرار می‌کنیم حکومت عدل علی را - سرنگون می‌کنیم رژیم پهلوی را»، «ای زن به تو از فاطمه این گونه خطاب است، ارزنده ترین زینت زن حفظ حجاب است»، «ایران کربلا شده- هر روز عاشورا شده»، «امشب شب آزادی، جای شهدا خالی»

* شعارهای عاطفی، هیجانی و طنز انقلاب، با آهنگ و موسیقی خاص

«ممد نفتی، کجا در رفتی»، «پسر رضا، پدر رضا، 35 میلیون نارضا»، «تا شاه کفن نشود، این وطن وطن نشود»، «خون رنگین

بهتر از زندگی ننگین است»، «سکوت هر مسلمان؛ خیانت است به قرآن»، «در بهار آزادی جای شهدا خالی راه شهدا باقی»، «اگر آقا دیر بیاد، مسلسل ها بیرون می‌یاد»، «نم نم بارون می‌یاد، خمینی تهرون می‌یاد»، «ای شاه دم بریده، زمان قدرت مردم رسیده»، «توپ، تانک، فشفشه، این شاه باید کشته شه»، «تا شاه کفن نشود، این وطن وطن نشود»، «شاه فراری شده، سوار گاری شده»، «ای بختیار شیر کش، تو هم برو مراکش»، «پفک نمکی شوره، نخست وزیر کوره»، «این است شعار بختیار، منقل و وافور بیار»

**** شعارهای انقلاب اسلامی از کجا آمد؟**

*** شعارهای روی دیوار**

استقلال آزادی جمهوری اسلامی

درود بر خمینی

خمینی خمینی؛ تو وارث حسینی

الله اکبر خمینی رهبر

مرگ بر شاه

مرگ بر پهلوی؛ نوکر اجنبی

مرگ بر منافق

مرگ بر بختیار، نوکر بی‌اختیار، منافق تازه‌کار

بختایر بختیار نوکر بی‌اختیار

برادر ارتشی، چرا برادر کشی

سرباز برادر ماست، ارتش دشمن ماست

می کشم میکشم؛ آنکه برادرم کشت

تاخون در رگ ماست خمینی رهبر ماست

کشتی جوانان وطن؛ الله اکبر

کردی هزاران در کفن؛ الله اکبر

نصرمن الله و فتح قریب

توپ، تانگ، مسلسل دیگر اثر ندارد

قتلگه پهلوی، بازار تبریز شده

قتلگه پهلوی، تمام ایران شده

شاه آمریکایی اعدام باید گردد

نه آمریکا نه شوروی، مرگ بر رژیم پهلوی

از صبح تا شب بیداریم از پهلوی بیزاریم

* برچسب های شاپور بختیار

برچسب های وی غالباً: «تریاک، چماقدار، یزید، نوکر، کور، پفک و ...» بوده است. مانند:

بختیار حشیشی - حشیش بکش قوی‌شی

بختیار حشیشی - نخست وزیر نمی‌شی

این است شعار بختیار - منقل و وافور و بیار

بختیار پلید است - بدتر از یزید است

بختیار نوکر بی اختیار؛ و ...

* شعارهای آذری دوران انقلاب

مرگ بر شاه

مرگ بر منافق

مرگ بر اسرائیل

دروغ بر خمینی

مرگ بر بختیار؛ نوکر بی اختیار

بیر گانامین گان آلاجاخ کارگر- شاه سنی تختدن سالاجاخ کارگر

مین اوشیوز الی یدی شاه جداندا گدی

مین اوشیوز الی یدی رهبر یمیز قیتدی

مین اوشیوز الی یدی سلطنت الدن گدی

گر حکم الیه بوگون مراجع، بو شاه جنایتکارا راجع؛ جمعن اله بیز اسلحه آلوخ؛ قلدر رضانون اوغلونی، تختدن یره سالوخ؛ کارتر جاننا ولوله سالوخ

ای ملت آزاده ایران- گر رهبریمیزدن اولسا فرمان

اولسوقدا گلویه نشانه- پیکار اولیروخ مسلحانه

چه کسانی نخستین بار گفتن مرگ بر شاه

فریدون هویدا در کتاب «سقوط شاه می‌نویسد: «هنوز مدتی از واقعه قم نگذشته بود که در 18 فوریه 1978 [بهمن 1356] چندین هزار تن از مردم تبریز به عنوان بزرگداشت چهل‌م کشته شدگان حادثه قم دست به تظاهرات زدند و به دنبال آن نیز شورش پدید آمد که بنا به گفته شاهدان عینی، در خلال آن برای اولین بار شعار «مرگ بر شاه» شنیده شد.»

شعار مرگ بر ضد ولایت فقیه، هرچند از شعارهای دوره مبارزه با رژیم طاغوت و یا تاسیس نظام اسلامی نبود ولی از زمانی که جریانات برانداز خلق مسلمان در تبریز اوج گرفت این شعار در کشور رواج یافت و طولی نکشید در کشور رواج یافت.

گفته می‌شود (بنی صدر)، از بس از این «مرگ بر ضد ولایت فقیه» لجش می‌گرفت که می‌گفت: «این مردم تهران هم، چون اصلش را تبریزی‌ها شروع کرده‌اند، با لهجه ترکی بیان می‌کنند و تقلید می‌کنند» و وی از مسئله خیلی ناراحت بود.

**** لبخند تلخ ملت ایران؛ به رژیم پهلوی**

در مجموع، با نگاهی تحلیلی می‌توان دریافت که شعارها با وجود اینکه از محله‌ای به محله دیگر، از شهری به شهر دیگر و از استانی به استان دیگری از لحاظ شکل و ساختار متفاوت بود؛ ولی در اصل این شعارها یک پیام مهم داشت و آن نیز افشای چهره ظالمانه حکومت پهلوی و حمایت از انقلاب به رهبری حضرت امام خمینی (ره)، بوده است.

فرجام سخن این که یادآوری خاطرات و شعارهای دوران انقلاب اسلامی ایران؛ در این روزها برای نسل گذشته که در تظاهرات و راهپیمائی‌ها شرکت می‌کردند، تداعی‌کننده خاطرات بسیاری است. و از این رو نباید فراموش کرد، که تکرار یاد و خاطره آن دوران برای نسل امروز و فردا و به ویژه یادآوری، خواندن و شنیدن این شعارها از سوی کودکان و نوجوانان باعث می‌شود، با حال و هوای آن دوران و شور و اشتیاقی که نسل گذشته و به خصوص پدران و مادرانشان برای سقوط رژیم ستمگر پهلوی داشتند، به نوعی آشنا شوند.

*** نگارنده: موسی کاظم‌زاده**